

מ"ת 1588/07/23 - מדינת ישראל נגד עודד יהודה

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 1588-07-23 מדינת ישראל נ' יהודה(עציר)

בפני כבוד השופט אביגדור דורות
המבקשת מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עופרי מלצר
מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נגד
המשיב עודד יהודה
ע"י ב"כ עו"ד ג'קי-הנרי סגרון

החלטה

לפניי בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו בת"פ 1540-07-23. נגד המשיב הוגש ביום 2.7.23 כתב אישום המייחס לו עבירות של ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים").

כתב האישום

1. על פי כתב האישום, החליט המשיב, ביחד עם שלושה אחרים, להקים מתחת לאדמות "חוות יריחו" בשטח קיבוץ נערן בבקעת הירדן, מעבדת הידרו לגידול סם מסוכן מסוג קנביס. נטען כי לצורך הקמת המעבדה השקיעו המשיב והאחרים מיליוני שקלים, חפרו מתחת לאדמת החווה, יצקו בטון והקימו מעבדה המורכבת משמונה חדרים. שלושה חדרים היו מלאים בשתילי קנביס, חדר נוסף ובו שקיות המכילות קנביס מיובש, ובשאר החדרים ציוד המשמש לגידול צמחי קנביס ולתפעול המעבדה, שכללה גם חדר אוכל, חדר רחצה ולינה. הכניסה למעבדה הייתה מוסתרת מתחת לגנרטור גדול המצוי בתוך מבנה. עוד נכתב בכתב האישום כי המשיב והאחרים ציידו את המעבדה בפריטים רבים (מאווררים, מאיידים למזגן, מכשירים סופגי לחות, מנורות לד, מפוחי אוויר, משאבות ועוד, בשווי של כמיליון ₪).
2. על פי כתב האישום, במהלך הקמת המעבדה ולצורך תפעולה השוטף, הגיעו המשיב והאחרים למעבדה וביצעו בה פעולות שונות הנדרשות לגידול וייצור הסמים. נטען כי לשם הגעה למעבדה ועל מנת לשנע את הציוד אל המעבדה עשה המשיב שימוש ברכב מסוג אאוטי בבעלותו וכן נעשה שימוש בכלי רכב אחרים.
3. על פי כתב האישום, במעשיו הנ"ל של המשיב, גידל המשיב במעבדה בצוותא חדא, סם מסוכן מסוג קנביס, ללא היתר כדן. נטען כי מדובר בסם במשקל כולל של 274 ק"ג נטו בשווי של כ- 20 מיליון ₪ (נכון ליום 17.4.23).

4. האחרים המעורבים בפרשה זו הם יששכר בן עטיה, הבעלים של "חוות יריחו", נאור הורוביץ ושמעון אבוטבול, נגדם הוגש ביום 5.5.23 כתב אישום נפרד בת"פ 13598-05-23. על פי המבקשת, המשיב היה בבריחה מאז שנעצרו המעורבים האחרים ורק לאחר שנתפס הוא נעצר והוגש נגדו כתב האישום.

טענות המבקשת בתמצית

5. לטענת המבקשת, בתוך המעבדה, שנבנתה מתחת לאדמות החווה במקום מסתור, נמצאו שתי טביעות אצבע של המשיב: האחת, על שפופרת של משחת שיניים והאחרת, על אריזה של גוף תאורה.

6. עוד נטען כי ישכר בן עטיה, המכונה "צחי" הפליל את המשיב בצורה ברורה, כמי שנכנס למעבדה 10-15 פעמים.

7. בנוסף, נטען כי בטלפון של המשיב נמצאו תמונות משנת 2022 של מאוררים, גופי תאורה וציוד לגידול סמים וגם תמונות של קנביס.

8. עוד נטען כי במהלך תרגיל חקירה בין בן-עטיה לבין שמעון אבוטבול (אחיינו של המשיב), שאל האחרון את בן-עטיה - "אם המשיב יודע".

9. עוד נטען כי המשיב היה בבריחה ונעצר רק כחודשיים לאחר מעצרו של המעורבים האחרים, מבלי ליתן הסברים לגבי היעדרותו ומדוע היה בלתי זמין באמצעות הטלפון שלו.

10. עוד נטען כי המשיב שמר על זכות השתיקה באופן סלקטיבי ונתן גרסה מתפתחת בהתאם לראיות שהוטחו בפניו.

טענות המשיב בתמצית

11. לטענת המשיב, אין כל תיעוד הממקם אותו במעבדה, למעט גרסתו של בן-עטיה, אליה תובא ההתייחסות בנפרד.

12. נטען כי היו מעורבים אחרים בפרשה זו והם מור אהרון, לגביו נטען כי המשיב הגיע עמו למקום, וכן "עאדל" שנטען כי יצא ונכנס למעבדה פעמים רבות. לטענת ב"כ המשיב, לא יעלה על הדעת כי עאדל ומור אהרון שוחררו ולא הוגש נגדם כתב אישום, ואילו נגד המשיב הוגש כתב אישום, על אף דלות הראיות נגדו.

13. בכל הנוגע לטביעות האצבע, נטען כי מדובר בחפצים נדים שאינם נוגעים במישרין לסמים וכי ניתנו הסברים היכולים להסביר את המצאת טביעות האצבע שעל אותם חפצים.
14. עוד נטען ביחס לתמונת המשיב, אשר זוהה על ידי בן עטיה, כי מדובר בזיהוי בלתי אמין, שלא בוצע בדרכים המקובלות.
15. נטען בנוסף, כי נאור הורוביץ הודה במפורש כי הקים את המעבדה, ללא שותפים וכי בן עטיה מעורב בבירור בפרשה והיה לו אינטרס להפליל את המשיב, כדי למזער את חלקו בפרשה וכדי להצביע על המשיב, כיוון ששמע בחקירה כי במטרה "יושבים על עודד כבר שנה".
16. לטענת ב"כ המשיב, בוצעו עימותים במהלך החקירה, אולם לא בוצע עימות בין המשיב לבין בן עטיה, למרות דרישתו של המשיב במהלך החקירה, עת הכחיש את דבריו של בן עטיה לגביו.
17. בכל הנוגע לתמונות שנמצאו במכשיר הטלפון של המשיב, נטען שמדובר בתמונות משנת 2022 וניתן לגביהן הסבר.
18. אשר לטענת הבריחה במהלך החודשיים לפני מעצרו, טען ב"כ המשיב כי המשיב עזב את ביתו לאור סכסוך עם בת זוגו וכי המשיב לא ידע כי המשטרה מחפשת אותו במהלך כל התקופה. עוד נטען כי המשיב פתח עסק של טרקטורונים ביישוב ירכא, דבר שלא מתיישב עם התנהלות אדם שנמלט מהמשטרה ומסתתר מפניה. לבסוף, נטען כי הבריחה הנטענת לא מחפה על החסר בראיות.

דין והכרעה

19. ההחלטה בדבר מעצרו של נאשם עד תום ההליכים נעשית על סמך חומר הראיות הגולמי, כאשר חומר זה טרם עבר את "מסננת" החקירה הנגדית. בשלב זה יש לבחון אם קיים סיכוי סביר להוכחת אשמתו של הנאשם (בש"פ 4575/17 **עליאן נ' מדינת ישראל** (3.7.17); בש"פ 3147/18 **חמיאס נ' מדינת ישראל** (9.5.18); בש"פ 7494/18 **ששון נ' מדינת ישראל** (11.11.18)). בשלב זה בית המשפט בוחן את הכוח ההוכחתי הפוטנציאלי האצור בחומר החקירה. ראיות לכאורה להוכחת האשמה הן ראיות גולמיות אשר לגביהן קיים סיכוי סביר שעיבודן במהלך המשפט יוביל לראיות אשר מבססות את אשמת הנאשם מעל לכל ספק סביר (בש"פ 826/08 **קשאש נ' מדינת ישראל** (14.2.08); בש"פ 3526/13 **כיאל נ' מדינת ישראל** (27.5.13); בש"פ 2281/20 **אבו עאבד נ' מדינת ישראל** (8.4.20)).

20. קיומן של ראיות לכאורה לצרכי מעצר עד תום ההליכים נקבע לפי המבחן של "אם נאמין": אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהנאשם ביצע את המעשה המיוחס לו (בש"פ 8526/18 **כנעאן נ' מדינת ישראל** (17.12.18); בש"פ 5430/19 **חוג'יראת נ' מדינת ישראל** (21.8.19). בית המשפט אינו נדרש לשאלות של מהימנות עדים או למשקל העדויות, אלא אם מדובר בפירכות מהותיות וגלויות לעין, המצביעות על כרסום ממשי בקיומן של ראיות לכאורה (בש"פ 8031/08 **איטח נ' מדינת ישראל** (15.10.08); בש"פ 5599/18 **קוצר נ' מדינת ישראל** (30.7.18); בש"פ 2345/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (18.4.19); בש"פ 2447/20 **אבו סלב נ' מדינת ישראל** (23.4.20)).

21. ראשית, יש להידרש להפלת המשיב על ידי בן-עטיה. בהודעה שנגבתה מבן-עטיה ביום 23.4.2023 (עמ' 4, שורות 4-7) הוא נשאל על הכנסת המשיב למעבדה ולהלן ציטוט החלקים הרלבנטיים:

"שאלה: אתה טוען כי רק לפני חודשיים הבנת שזה מעבדת סמים ומשהו לא חוקי בוא תסביר לי איך הבנת את זה?"

תשובה: אמרתי לך שביקשו שאני יוציא אותם ואני יכניס אותם את ציקו והבחור שהיה איתו שמעון ולפעמים עודד. ולגבי מור הרון הוא היה מגיע ברכב האדום, את מור הרון ראיתי כמה פעמים בחווה 5-6 פעמים הולך לכיוון המעבדה.

שאלה: כמה פעמים הכנסת את עודד יהודה או שנכנס למעבדה לבדו בשנה האחרונה?

תשובה: אולי 10-15 מקרים בחודשים האחרונים הוא היה עצמאי נכנס עם האוטו האדום בחודשיים האחרונים אני הכנסתי אותו 10-15 פעמים. הוא ביקש ממני שאני יכניס אותו. הוא אמר אני רוצה שתכניס אותי ואותם ואז הבנתי שמהו לא כשר והטעות שלי שלא דיווחתי למשטרה".

22. בהמשך אותה הודעה מסר בן עטיה את הדברים הבאים (עמ' 5, שורות 38-39):

"שאלה: שמור הרון ועודד היו מגיעים לחווה ויורדים למעבדה כמה ימים הם היו נשארים שם בדרך כלל כי במקום יש מיטות מקררים אוכל וציוד שמאפשר השארות ממושכת?"

תשובה: לא יודע להגיד לך יום יומיים שלוש לא עכבתי אחרי זה. אם הם היו באים ברכב שלהם היו באים ויוצאים הם לא היו תלויים בי, אבל שאני הייתי מכניס אותם ומוציא הם היו נשארים כמה ימים".

בכך קיימת עדות ישירה ומפורשת הקושרת בין המשיב לבין המעבדה, ממנה עולה כי המשיב נכח במעבדה בזמן האחרון מספר רב של פעמים (10-15 פעמים), לרבות שהייה הכוללת לינה.

23. ובהמשך לאותה עדות, מסר בן עטיה פרטים נוספים (בעמ' 13, שורות 125-122), הקושרים מפורשות את המשיב למעבדה והנוגעים לשהייתו בה:

"שאלה: תסביר לי שעכשיו כולם נכנסים למעבדה ועובדים שם כמה ימים ואז רוצים שתוציא אותם איך היו יוצרים איתך קשר, האם בטלפון או מישהו היה בא אליך למשרד ומבקש שתוציא אותם?

תשובה: היו באים לבקש או שמעון או עודד או ציקו. הרון לא היה בא לבקש.

שאלה: והפקידה הייתה רואה אותם?

תשובה: לא היו באים בערב שאין אף אחד ואני לבד".

24. לטענת המשיב, בן עטיה הוא "הנאשם מספר 1" ויש לקחת את דבריו בזהירות. נטען בהקשר זה, כי יש לבן עטיה 15 הרשעות קודמות ויש לו אינטרס להפליל את המשיב, על מנת למזער את חלקו ולסבך את המשיב, לאחר ששמע שהמטרה "יושבת עליו" תקופה של שנה. כזכור, וכפי שצוין לעיל, בית המשפט לא נדרש בשלב המעצר לשאלות של מהימנות העדים או למשקל העדויות, ומכאן שלא ניתן להתעלם מהדברים המפורשים שיוחסו למשיב על ידי בן-עטיה. שאלת מהימנות גרסת בן עטיה תתברר בתיק העיקרי.

25. שנית, יש להידרש לטביעות האצבע של המשיב, שנמצאו על גבי שני פריטים שונים בתוך המעבדה. על פי הפסיקה, טביעת אצבע יכולה לבסס לבדה, במקרים מתאימים, את זיהויו של אדם כמי שנכח בזירת העבירה ונקשר לביצועה, אם לא ניתן הסבר תמים וסביר להימצאותה במקום (ע"פ 5034/13 דזילילוב נ' מדינת ישראל (2014)). יחד עם זאת, מדובר בטביעת אצבע על שני פריטים נידים שנמצאו במעבדה, אולם אין הם קושרים את המשיב באופן ישיר לסמים. ההסבר שניתן על ידי המשיב להמצאות טביעת האצבע על שפופרת משחת השיניים לא נראה בעיני כהסבר תמים וסביר (הודעת המשיב מיום 25.6.2023, עמ' 13, שורות 211-204):

"שאלה: אני לאומר לך לא רק ציוד של מעבדת סמים נמצא ט.א שלך גם ציוד אישי מה יש לך לומר?

תשובה: אין לי מושג.

שאלה: אני אומר לך שנתפס ט.א גם על כלי רחצה בתוך המעבדה, בתוך חדר המנוחה שמראה כי שיית שם מה יש לך לומר?

תשובה: איך זה מתקשר לכלי רחצה יכול להיות שמעון לקח מאצלי יכול להיות אין לי מושג אני לא הייתי שם מאה אחוז.

שאלה: אתה אמרת שאין לך קשר עם שמעון למה נתת לו כלי רחצה?

תשובה: אין לי מושג אולי היית איתו באיזה סופר.

שאלה: אני אומר לך כי נתפסה ט.א על משחת שיניים בתוך המעבדה מציג מטא

3700-255-2023 בתוך המעבדה תסביר לי איך הגיע ט.א שלך על משחת שיניים?

תשובה: נראה לי שאני הוזה אתה שואל אותי פעמיים לפני שנייה שאלת את אותה שאלה אני לא מצליח להבין את השאלה. יכול להיות ששמעון לקח מאצלי או שעצרת לקנות בסופר אני שמה לא הייתי, אני שמה לא קשור. שאני אומר תפירות לזה אני מתכוון".

26. לדברים שפורטו לעיל יש לצרף דברים נוספים המצטרפים אליהם. בראש ובראשונה, מדובר בשמירה על זכות השתיקה בחלק מן החקירות. כך, למשל, כאשר נשאל המשיב על התמונות במכשיר הטלפון הנייד שלו (של מעבדת סמים), בחר לשתוק בחקירה מיום 28.6.2023 (שורות 32-20) וכך גם בחקירתו מיום 27.6.2023, בעמ' 4-12. על פי הפסיקה, שמירה יעל זכות השתיקה בשלב המעצר מחזקת את הראיות הלכאוריות הקיימות. בהיעדר טעמים סבירים ומשכנעים להחלטת נאשם לשמור על זכות השתיקה, מהווה השתיקה ראיית חיזוק לראיות נגד המשיב, גם הנסיבתיות שבהן (בש"פ 6293/18 אבו סרחאן נ' מדינת ישראל (3.10.18); בש"פ 4458/18 מישיב נ' מדינת ישראל (24.6.18)).

27. זאת ועוד, לבן עטיה הוצגה תמונה של עאדל והמשיב ברכב ובן עטיה זיהה אותם בצילום (הודעה מיום 28.4.2023). טענות המשיב לכשל בזיהוי, מקומם בהליך העיקרי ולא בשלב זה. בבש"פ 4253/13 שמעון סוסן נ' מדינת ישראל (27.6.13) נקבעו הדברים הבאים, היפים לענייננו:

"במקרה הנוכחי, אכן, טוב היה לו היו השוטרים מפרטים בהודעותיהם את הבסיס לזיהויים של העוררים, ומבהירים האם הזיהוי נעשה על בסיס תווי פנים, על בסיס צורת הליכה, על בסיס לבוש או על בסיס מאפיינים נוספים, וכן עומדים על האופן שבו סייעה ההכרות המוקדמת להכריע באשר לזיהויים של העוררים. יחד עם זאת, המסגרת המרכזית לבחינת שאלות אלו בדבר טיב הזיהוי היא בהליך הפלילי עצמו, בו יחקרו השוטרים על הזיהוי ואופן ביצועו. כאמור, בשלב זה בוחנים אנו רק את קיומן של ראיות לכאורה".

28. בנוסף, נמצאו בטלפון של המשיב תמונות של מאווררים וצידוד לגידול סמים בדומה למה שנמצא במעבדה עצמה. הסברו של המשיב לעניין זה לא נשמע משכנע, בלשון המעטה.

29. כך גם ביחס לדברים של אחיינו, שמעון אבוטבול, במהלך תרגיל החקירה בינו ובין בן עטיה, הקושרים את המשיב לאירוע.

30. עניין נוסף המצטרף וקושר את המשיב לחשדות המיוחסים לו, נוגע להיעלמותו למשך כחודשיים, לאחר מעצרו של יתר הנאשמים. גם אם המשיב עזב את הבית עקב ויכוח עם בת זוגו, אי אפשר להסביר בכך את היעלמותו לתקופה ממושכת, מבלי שניתן לאתרו, לרבות באמצעות הטלפון הנייד שלו.
31. במהלך הדיון בבקשה, הדגיש הסגור את העובדה כי מעורבים אחרים (לכאורה) לא הואשמו בפרשה (הכוונה למור אהרון ולעאדל). טענה לאכיפה בררנית מקומה בהליך העיקרי ולא בשלב המעצר ומשום כך, אין די בה כדי להקטין את עוצמת הראיות לכאורה ביחס למשיב.
32. הטענה שלא נערך עימות במהלך החקירה בין המשיב ובין בן עטיה סופה להתברר בהליך העיקרי, שכן היא נוגעת למהימנות העדים ולמשקל העדויות.
33. **מסקנת ביניים:** לאור כל האמור לעיל, נראה כי הצטרפותם ביחד של חלקי הפאזל המגובים בראיות כפי שתואר לעיל, מלמדת על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיב. לא מצאתי חולשות מהותיות בראיות או פירכות גלויות לעין הפוגמות בתשתית הראייתית הלכאורית המספקת לצורך שלב זה.

עילות מעצר

34. נגד המשיב קמה עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן - "**החוק**") וכן קמה עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק, שכן קיים חשש סביר ששחרור המשיב יבוא לשיבוש הליכי משפט ולהתחמקות מהליכי שפיטה, לאור מה שנחזה כהתחמקות ממעצר בתקופה של כחודשיים.
35. זאת ועוד, נגד המשיב קמה חזקה בדבר קיומה של עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3), לאור האישום בעבירות לפי פקודת הסמים.

חלופת מעצר

36. הכלל שנקבע בכל הנוגע לעבירות סמים הוא שנאשם שיש לגביו ראיות לכאורה הקושרות אותו לביצוע סחר בסמים לא ישוחרר ככלל לחלופת מעצר, אלא במקרים חריגים (בש"פ 2797/94 **רבאיעה נ' מדינת ישראל** (1994), פסקה 4 לפסק דינו של השופט י' זמיר; בש"פ 8915/00 **בן אלישע נ' מדינת ישראל** (17.12.2000); בש"פ 6226/04 **אבו-חצירא נ' מדינת ישראל** (6.7.2004); בש"פ 4305/09 **גאנם חרבאוי נ' מדינת ישראל** (25/5/09); בש"פ 299/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (30.01.2019) פסקה 14; בש"פ 3023/19 **מדינת ישראל נ' אסף לב** (8.05.2019); בש"פ

3483/19 **מדינת ישראל נ' דוד אלון דדון** (13.06.2019).

37. הכלל בעבירות סמים הוא מעצר והחריג הוא שחרור לחלופה או מעצר בפיקוח אלקטרוני. בעבירות סמים, שאינן עבירות של החזקה לשימוש עצמי, הכלל שנקבע בפסיקה הוא כי מי שיש נגדו ראיות לכאורה על סחר בסם, צפוי למעצר עד תום ההליכים ורק נסיבות מיוחדות יכולות להצדיק, במקרים כאלה, שחרור מן המעצר (בש"פ 4305/09 **חרבאוי נ' מדינת ישראל** (25.5.09); בש"פ 1929/19 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (28.3.19); בש"פ 3358/19 **מדינת ישראל נ' בן עוז** (17.5.19)).
38. יחד עם זאת, גם כשקיימת עילת מעצר ואף בעבירות חמורות, על בית המשפט לבדוק את האפשרות לשחרור הנאשם לחלופת מעצר (בש"פ 3669/17 **ואזנה נ' מדינת ישראל** (23.5.17); בש"פ 2567/18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (27.3.18)). הוא הדין לעניין בחינת חלופת מעצר בעבירות המקימות חזקת מסוכנות (בש"פ 668/18 **אבו זאיד נ' מדינת ישראל** (29.1.18)). במקרה שלפנינו נעצר בן עטיה, עד תום ההליכים נגדו, אך לאחרונה נקבע כי יועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בהחלטה מיום 19.7.2023. גם לכך יש השפעה מסוימת על עניינו של המשיב.
39. בעבירות בהן קיימת חזקת מסוכנות סטטוטורית, דרך המלך היא לשקול שחרור לחלופה רק לאחר עיון בתסקיר מעצר מאת שירות המבחן (בש"פ 6718/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** (10.9.06)). במקרה שלפנינו, כך ראוי לעשות לאור כמויות הסם שנתפסו וסכומי הכסף שבהם מדובר, לאור עברו הפלילי של המשיב ולאור החשש מהימלטות, בעקבות היעלמות המשיב למשך כחודשיים עד שנתפס ונעצר. אכן, מוטל על שירות המבחן עומס רב ביותר, אולם איני סבור כי יש לבחון חלופה או מעצר באיזוק אלקטרוני ללא תסקיר מקדים וממצה.
40. לאור האמור לעיל, באתי לכלל מסקנה כי יש לקבל משירות המבחן תסקיר מעצר, אשר יבחן את סוגיית המסוכנות ואת החשש מהימלטות, כמו גם את יתר הפרמטרים הנוגעים לעניין, לרבות עברו הפלילי של המשיב, אשר כולל שלוש הרשעות מהשנים 2016, 2008 ו-2007. שירות המבחן יתייחס גם לאפשרות של מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני.

סוף דבר

41. לאור כל האמור לעיל, נקבע בזאת כי שירות המבחן יגיש עד ליום 14.9.2023 תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. דיון לאחר תסקיר יתקיים ביום 18.9.2023 בשעה 10:00 בפני שופט המעצרים. לדיון יובא המשיב באמצעות שב"ס.

43. **המזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.**

ניתנה היום, כ"א אב תשפ"ג, 08 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.

אביגדור דורות, שופט